

تاکید رییس جنبش آزادیبخش قره باغ جمهوری آذربایجان بر نتایج مثبت همایش بین المللی قره باغ در تبریز

رییس جنبش آزادیبخش قره باغ: در جریان سفر به تبریز در راستای همایش بین المللی قره باغ شاهد تغییر جو موجود در ایران بودیم

خبرگزاری آران/سرویس آذربایجان

" آکف نقی " رییس جنبش آزادیبخش قره باغ در مصاحبه با سایت " اسلامین سسی " به سوالات مطرح شده به شرح ذیل پاسخ داده است.

در پی سفر چندی پیش " رامیز مهدی یف " رییس نهاد ریاست جمهوری آذربایجان و متعاقبا " شیخ الاسلام پاشازاده " رییس اداره مسلمانان قفقاز به ایران فعالیت هایی در زمینه اجتماعی و سیاسی در راستای حل مناقشه قره باغ از سوی تهران آغاز شده است.

آذربایجان مشارکت تهران در روند حل و فصل این مناقشه را به چه شروطی می پذیرد؟

این سفرها اهمیت زیادی در گسترش مناسبات دو کشور دارد. مدتی پس از تماس های انجام شده در تهران، نمایندگان سازمان های غیر دولتی فعال در رابطه با قره باغ در آذربایجان از جمله سازمان آزادیبخش قره باغ برای رونمایی از فراخوان همایش بین المللی قره باغ به تبریز و اردبیل سفر کردند. در جریان این سفر شاهد تغییر جو موجود در ایران بودیم. طرف ایرانی بارها آمادگی بی قید و شرط خود برای میانجیگری در روند حل و فصل مناقشه قره باغ را اعلام کرده است. ولی ارمنستان این پیشنهاد را نپذیرفته و این در حالی است که آذربایجان از این پیشنهاد جانبداری و موافقت خود با میانجیگری ایران را اعلام کرده است.

در سال 1990 متعاقب امضای قرارداد صلح با میانجیگری ایران، این قرارداد از سوی ارمنستان نادیده گرفته شد و اشغال بخش دیگری از اراضی آذربایجان توسط ارمنستان، باعث ایجاد ابهام در اذهان عموم در مورد میانجیگری ایران گردید. تحت چنین شرایطی محول شدن مسوولیت میانجیگری به ایران چگونه امکان پذیر است؟

در آن ایام ایران نیز در ردیف نخستین کشورهایی بود که مسوولیت میانجیگری را بر عهده داشتند. در آن زمان کسی مایل به دخالت در مناقشه قره باغ نبود و این مناقشه هنوز به سطح سازمان ملل متحد نرسیده بود و تهران به موازات روسیه، قزاقستان و ترکیه پیشنهاد کمک به حل مناقشه کرده بود. در فوریه سال 1992 علی اکبر ولایتی وزیر خارجه وقت ایران به عنوان میانجی به جمهوری آذربایجان سفر کرد. وی همچنین ضمن تماس با ارمنستان در مورد توقف مناقشه به توافق رسیده بود. طبق همین توافق وزیر خارجه ایران می بایستی با سفر به قره باغ در اواخر فوریه همان سال موفق به برقراری آتش بس و از سرگیری مذاکرات می شد. ارمنستان با این که با این مساله موافقت ضمنی نموده بود، ولی در عمل موضع خائنانه ای در پیش گرفت و در نیمه شب 26 فوریه آن سال با ارتکاب نسل کشی خوجالی، خط بطلان بر میانجیگری ایران کشید. تهران مجددا در ماه مه سال 1992 پیشنهاد میانجیگری کرد و در هشتم ماه مه دیدار سه جانبه سران ایران، جمهوری آذربایجان و ارمنستان در تهران برگزار شد. در این دیدار اسنادی در رابطه با حل و فصل مناقشه امضا شد و ارمنستان یک بار دیگر به توافق حاصله خیانت کرد. آن روز آرامنه شهر شوشا را اشغال کردند. نیروهای معینی از جمله مسکو که از این اقدامات ارمنستان پشتیبانی می کردند، درصدد بودند مانع میانجیگری ایران در حل و فصل این مناقشه بشوند. این نیروها سپس تبلیغ می کردند که میانجیگری ایران موجب اشغال اراضی آذربایجان خواهد شد. در حالی که این گونه نبود.

در حال حاضر روسیه نه تنها خواستار میانجیگری تهران در حل و فصل صلح آمیز مناقشه قره باغ نیست، بلکه تمایلی به میانجیگری سایر کشورها نیز ندارد. معتقدم که موقعیت ایران در مقایسه با دهه 90 خیلی نیرومندتر شده و به همین دلیل نیز میانجیگری تهران در حل و فصل مناقشه قره باغ امکان پذیر است. ولی بدیهی است که روسیه و غرب سعی خواهند کرد مانع میانجیگری ایران شوند. آذربایجان قصد دارد روابط خود با فلسطین را تقویت نموده و میزان توجهات به مناقشه قره باغ را به سطحی که مساله قدس در جهان اسلام دارد، ارتقا بدهد. این چه دستاوردی از منظر حل مناقشه برای آذربایجان در پی خواهد داشت؟

هیچ یک از مسایل قدس و یا مناقشه قره باغ محدود به یک کشور مانند آذربایجان نمی شود و مساله جهان اسلام محسوب می شوند. دنیا باید بداند که جهان مسیحی با توسل به روش های مختلفی چون مساله قره باغ در صدد است ادعاهای خود علیه سرزمین های اسلامی را عملی بکند و از ارمنستان نیز در این راستا استفاده ابزاری می شود. در عین حال، دولت آذربایجان همان گونه که قدس را مساله خود می داند، جهان اسلام بایستی مناقشه قره باغ را مساله خود بداند و واقعیت های آن را به تمامی دنیا برساند.

آیا باکو می تواند آمریکا را در مورد ضرورت میانجیگری ایران در حل و فصل مناقشه قره باغ متقاعد بکند؟

نیروهایی وجود دارند که مایل به میانجیگری ایران در حل و فصل مناقشه قره باغ نیستند و چند کشور مسیحی از جمله روسیه و آمریکا در ردیف این نیروها قرار دارند. به همین دلیل نیز این وظیفه ای دشوار برای ایران خواهد بود. از سوی دیگر باراک اوباما رییس جمهور آمریکا چندی پیش بر نقش بزرگی که کشورهای منطقه از جمله ترکیه و ایران می توانند در حل و فصل مناقشه قره باغ داشته باشند، تاکید کرده است. غرب درک می کند که ایران می تواند در این رابطه به موفقیت برسد و لذا برای جلوگیری از میانجیگری ایران در حل و فصل مناقشه هر نوع تلاشی صورت خواهد گرفت. معتقدم که تهران ابزارهای بسیار مهمی برای حل مناقشه در اختیار دارد و چنان چه امکان میانجیگری در حل و فصل مناقشه قره باغ به ایران داده شود، تهران می تواند به طور مثبت بر حل و فصل مناقشه

تاثیر بگذارد./خ

پایان پیام.